

USUSRET 73. FESTIVALSKOM LJETU POSJETILI SMO FESTIVALSKU PALAČU

Oni nisu glumci, ni redatelji, ni glazbenici. Ovo je priča o ljudima koji stvaraju Igre

Gornji red: Mirja Capor, Marko Mijatović, Paula Brajević, Maro Milković, Katija Krečak Jarović, Paulina Njirić, Doris Lepeš-Matić, Mira Kulaš, Nikolina Putica, Barbara Bušlje
 Donji red: Kristina Đapić, Mara Lisičić, Vinko Dubović, Ivana Hladilo, Dolores Mirković

Festivalska palača radi punom parom već dugo, a sama ustanova u kulturi trebala bi možda izbrisati ono 'ljetne' iz naziva. Naime, Dubrovačke ljetne igre partneri su, tehnička logistika i 'pečat' gotovo svim događanjima u gradu, ponajprije Dubrovačkom zimskom festivalu

Ono što posjetitelja Igaru zanima je program, ali uz program koji se događa **odvijaju se i probe, ne samo glumačke, već i tehničke**, rješavaju se problemi, neke stvari koje su zapele i tako je u svakom odjelu

NEKIMA LJETO POČINJE S prvim gostima, nekima s prvim banjama, nekima precizno kalendarski 21. lipnja, a nekima, ipak, s otvaranjem Dubrovačkih ljetnih igara. Ne zove se ta večer tek tako 'dubrovačka' noć, a onim slavim 'Neka udu' Grad zapravo duboko udahne ljetno. A da bi umjetnici u grad ušli, izmiješali se s pukom, postali dio Dubrovnika ili mu se jednostavno – vratili, netko se mora pobrinuti kako bi početak srpnja i kraj kolovoza postali jedna moćna umjetnička cjelina. Ti su ljudi zaposlenici Dubrovačkih ljetnih

Piše/Foto
 Mia Njavro Banić

13

ljudi u 'kući', a sve skupa 27 je zaposlenih u Igrama

igara, svi oni koji su sa Igrama stasali, s njima rasli, njima se vraćali. I u njima ostali. Danas, u Festivalskoj palači radi 13 ljudi, a sve skupa u Igrama njih 27. I, planirajući ovu reportažu, iskreno sam promislila: 'Ma, nema šanse da ih sve skupim.' Jer, Festivalaska palača radi punom parom već dugo, a sama ustanova u kulturi trebala bi možda izbrisati ono 'ljetne' iz naziva. Naime, Dubrovačke ljetne igre partneri su, tehnička logistika i 'pečat' gotovo svim događanjima u gradu, ponajprije Dubrovačkom zimskom festivalu. No,

vratimo se na festivalsko ljetno i priču o ljudima koji ga stvaraju...

S obzirom da u Festivalskoj palači djeluje pet odjela – ured ravnateljice i intendanta, financijska, potom pravna i kadrovska služba, služba za marketing i odnose s javnošću i vrijedna tehnička služba, plan je bio običi ih sve, sve ih slikati i svakoga malo ugnjaviti, ali...

... pošao je spojiti struju na Gradac – odmah mi govori Marko Mijatović, festivalski majstor rasvjete, odgovarajući na pitanje gdje mu je kolega Maroje Kurajica, ali zapravo u tome odgovoru

leži sva važnost onih 'terenaca' Igara, gotovo pa neprimjetnih studenata, majstora, tehničara... Rade diskretno i pobrinu se za najteže poslove. Jeste li ikad vidjeli kako nose klavir na Lovrjenac? A ipak je gore. I sve stižu, Marko u nekom gotovo apsolutnom zenu kaže kako će sve biti u redu. 'Aktiviran je radni mod', napominje, 'ove godine sve smo na vrijeme sredili, pronašli 'klince', servisirali sve što je trebalo i eto, odbrojavamo', dodaje. Priča o Parku Gradac.

— Gradac nije jednostavan, ali je univerzalna scena, odneseš kontigent opreme tamo i kombiniraš od projekta do projekta. Napravimo prijedlog plana svjetla po onome što dobijemo od tehničkih zahtjeva i po njemu postupamo. Osam je studenata i bit će deset majstora rasvjete kroz cijelo ljeto, iz Kazališta Marina Držića i rentala koje angažiramo kako bismo mogli odraditi sav posao – Marko na neki način sumira kako će festivalsko ljeto izgledati s 'tehničke strane' – imamo dosta 'paralelki' – napominje. Iduća njegova rečenica zapravo je bit ove reportaže, pripreme za ljeto, želje da u ovoj priči budu predstavljeni svi oni koji su 'siva eminencija' Igara.

— Ono što ti se vanka vidi je samo zapravo taj gotovi produkt. Naravno, ono što posjetitelja Igara zanima je program, ali uz program koji se događa odvijaju se i probe, ne samo glumačke, već i tehničke, rješavaju se problemi, neke stvari koje su zapele i tako je u svakom odjelu. Iskreno, super je što smo navrijeme imali program pa smo uspjeli iskombinirati smjene, tehničke

Uvijek nasmijane djevojke u press uredu

Najveći izazov nam je tehnika, zahtjevan i težak posao. Imamo 'kostur' stalnih studenata, ali dosta mladih ljudi iznenadi što je zapravo obuhvat posla tehnike

Marko Mijatović i Maroje Kurajica

probe, sve skupa, a radi što manje preklapanja u smislu produktivnosti. Valjda neće biti 'gužvovito' – dodaje kroz osmijeh Marko, festivalski umjetnik svjetla...

U vrijeme najvećeg festivalskog 'ludila'

Duže je, iskreno, trajalo okupljanje ljudi nego sama reportaža. U salonu Festivalske palače momenat za DuList odvojili su Mirja Capor, Marko Mijatović, Paula Brajević, Maro Milković, Katija Krečak Jarović, Paulina Njirić, Doris Lepeš-Matić, Mira Kulaš, Nikola Putica, Barbara Bušlje, potom Kristina Đapić, Mara Lisičić, Vinko Dubović, Ivana Hladilo i Dolores Mirković. I već nekoliko minuta nakon fotografije jedni se vraćaju na sastanak, drugi na teren, a iduća stanica je kat poviše, u ured gospode Mire Kulaš. Vidi se na njoj, jedva je dočekala kraj pandemije i povratak u ured 'kako treba'. Ured Festivalske palače njoj je drugi dom još od 1986. godine, a ova vrijedna voditeljica financija itekako prati trendove i u poslovanju i ide ukorak s njima. Uvijek uz blagi smijeh, koji joj ostaje na licu čak i u vrijeme onog najvećeg festivalskog ludila kad se ne zna 'gdje tko udara' kroz Grad.

— Ovdje sam, u Igrama, od početka mog rada – ostavlja kompjuter na momenat – trenutno radim rebalans proračuna, dobili smo još neke programe za raditi, potom programe za Grad Dubrovnik, a tu je i Dubrovački zimski festival. U svakom slučaju, gužva je i dinamika posla je takva da, iako načelno skiciram plan za taj i taj dan, on se uglavnom pretvori u nešto drugo – smije se.

— Primjerice, dode jedan e-mail, ostavljaš sve i 'bacaš' se na posao oko toga – kaže nam gospoda Mira, no ipak dodaje kako joj to ništa ne smeta, bolje nego razdoblje kada su radili od doma radi pandemije. Za kraj, rekla nam je

kako joj je to razdoblje jako teško palo, no najteže je u Igrama bilo raditi tijekom ratnog razdoblja, iskreno će...

Najveći izazov – tehnika

Drugo mjesto gdje tastatura non stop radi svakako je ono Doris Lepeš Matić, voditeljice pravne i kadrovske službe. A između 'milijun' poziva, Doris priča kako je 1. svibnja otvoren oglas za studente, kojih se za Igre javi popriličan broj, no u međuvremenu 'nastupe' ugostiteljski objekti koji budu primamljivija ponuda.

— Najveći izazov nam je tehnika, zahtjevan i težak posao. Imamo 'kostur' stalnih studenata, ali dosta mladih ljudi iznenadi što je zapravo obuhvat posla tehnike – spominje se Doris i onog klavira na Lovrjencu, koji je postao svojevrzni simbol težine rada tehničke službe Igara. Nekađ je studenata bilo puno više, a sad se snadu, ponekad angažiraju i privatne tvrtke za ispomoć. Sve je manje, ne moraju to niti izgovoriti, studenata kojima je dovoljna 'plaća' svjedočiti Ekvinociju, Radionici za šetanje, pričanje i izmišljanje ili pak veličanstvenom Pogoreliću. Također, budući da se Doris Lepeš Matić bavi i rješavanjem prijave rada izvođača, ističe kako je jako nezgodno tijekom festivala raditi na tom segmentu.

— Zakon o strancima je neprovediv u određenim dijelovima. Primjerice, traži se previše osobnih podataka, a realno izvođač je u Dubrovniku tek, naprimjer 24 sata. Ili ima nastup od svega nekoliko ura, a prolazi proceduru kao svi ostali stranci. Mada, moram pohvaliti gospode koje rade u Uredu za strance. Svaka čast – ističe dalje, neprestano odgovarajući na pozive, mailove...

'I najteže dvije bile su zapravo dobre godine'

Iduća posta je istinski veseljak Igara, čovjek koji s jednakim žarom radi 21

Vinko Dubović, Doris Lepeš-Matić, Mira Kulaš, Maro Milković

godinu, od kako će reći 'klinca koji se javio Lini da bi radio', do voditelja prodaje – Maro Milković. Presretan je, ističe, što su se vratili u stopostotni kapacitet rada.

— Nakon dvije godine korone sve ide po planu, i odlično je krenulo. Pokrenuli smo prodaju 1. lipnja, 1. srpnja startamo u punom radnom vremenu... Napokon, nakon dvije godine korone dolazimo u stopostotnom kapacitetu što me iznimno veseli – bit će i domaćih i stranih posjetitelja, idemo po planu – presretan je Maro. Mada, i najteže dvije za Igre su bile – zapravo dobre godine, ističe.

— Salzburg, svi europski festivali su se otkazali, a mi smo u veljači 2020. pustili prodaju kao da je sve normalno, odjednom – lockdown. Do 15. lipnja smo vraćali novce i doslovno sam u 15 dana pripremio takozvana 'COVID' gledališta, odnosno na 30 posto kapaciteta i 10. srpnja bili smo spremni. Prošle, 2021. godine išli smo na 70 posto kapaciteta i napokon se ove godine. Nije bilo lako, ali uspjeli smo izvući izvući program, kao jedan od rijetkih festivala, kroz pandemijske godine. Drago mi je da se, tijekom cijelog tog razdoblja, nitko od

Kristina Đapić, Barbara Bušlje, Dolores Mirković, Ivana Hladilo, Katija Krečak Jarović, Marko Mijatović

Najveći izazov nam je tehnika, zahtjevan i težak posao. Imamo 'kostur' stalnih studenata, ali dosta mladih ljudi iznenadi što je zapravo obuhvat posla tehnike

posjetitelja i djelatnika Igara nije zario – napominje.

U letu je Lina Njirić, voditeljica Ureda ravnateljice i intendanta, a za ovu festivalsku sezonu i opunomoćnica ravnateljice zadužena za cjelokupnu organizaciju i realizaciju Igara. Jutro za nju je već dobrano radno pa između dva sastanka kratko će i kroz smijeh: 'Nemoj mene! Sve je ok, spremni smo!'. Tko god je imalo upućen u Igre ili ju pozna, zna da je ta rečenica sasvim dovoljna.

Paula Brajević, koordinatorica dramskog dijela programa, koja će vas uvijek nasmijana dočekati na prvom katu Festivalske palače, priprema žurno sve za sastanak pa ni nju ni nisam uspjela uhvatiti, ali je zajedno s kolegicom Nikolinom Puticom, koordinatoricom glazbenog programa, ipak izletila sa sastanaka na zajedničku fotografiju.

A za kraj ostavljam jedan sasvim poseban ured, onaj koji gasi požare, smiriva dreku, nedjeljom uvečer traži 'to i to' (i nađe, jer treba za predstavu), onaj koji je na direktnom udaru – *press* ured Igara.

— Tu smo Barbara Bušlje, Kristina Đapić, Ivana Hladilo, Dolores Mirković, moje četiri studentice i ja – priča Katija Krečak Jarović dok pokazuje knjižice i ostali *press* materijal za ovo ljeto – za vizualni identitet 73. Igara pobrinuo se naš dizajner Zoran Đukić, a za tekstualnu pripremu svih materijala, objave za medije i društvene mreže te za sve ostalo što nekom padne na pamet da bi *press* ured mogao odraditi – moje četiri mušketirice su tu. Kako ljudima, novinarima, voditeljima, tako i glumcima, redateljima, kostimografima... Na pitanje bude li (filmskih) scena i 'diva momenata', Katija kroz smijeh odgovara: 'Ne bi vjerovala, ali moje iskustvo je takvo da što je netko veći umjetnik, to je prizemniji!' Program je ovaj *press* ured iznio izvrsno komunicirajući i u pandemijskom razdoblju, koje je za svakog PR-ovca bilo – itekako krizno.

— Bez obzira na pandemiju programski su protekla dva festivala stvarno bili jaki. No, što se tiče ovog ureda, ali i svih ostalih ureda u Palači, bez obzira na veličinu programa, rad iza njega je jednako velik – napominje. U Festivalskoj palači priprema se cijeli niz programa, spomenut još na početku ove priče.

— Dubrovačke ljetne igre su javna ustanova u kulturi Grada Dubrovnika, što nas čini produkcijskim partnerom za sve. Primjerice, u jeku priprema Igara imamo sastanke za Dubrovački zimski festival i raznorazne aktivnosti kao dio provedbe EU projekta '#Synergy' na kojima sudjelujemo kao partner projekta, a tu je i cjelogodišnji program u Kabogi... Igre ne staju, uopće. Ta vremena, ako su i nekad postojala, su prošla – naglašava Katija, koja nam je istaknula i produkcijski najteže programe ovogodišnjih Igara.

— Definitivno velika glazbena imena čij ije dolazak produkcijski iznimno zahtjevan, ali o tome bi vam mogla više pričati moja kolegica Nikolina Putica, koordinatorica glazbenog programa, koja sve svoje programe već godinama s osmijehom na licu, bez obzira na izazove, uspješno vodi – naglasit će Katija. Naravno, postoje i mnogi drugi programi koji nisu jednostavni, ali zato u Igrama radi cijeli tim. Kako smo već istaknuli, njih tek 13 u kući, a 27 ukupno.

Stoga, umjesto 'odjavnih' riječi, spomenimo i sve one koje nismo 'uhvatili' u reportaži. Oni su Nataša Šošić, Dijana Kuzmić, Ana Brailo Karužić, Ana Ljubčić, Robert Kisić, Senad Čobić Đeki, Arslan Kiko Čobić, Tomislav Glegj, Nedjeljko Špikula, Pero Čorić, Aida Čosić, te one koji su duže odsutni – Ivana Medo Bogdanović, Karla Labaš, Francesca Tevšić i tete Anka Labaš koja odlazi u mirovinu.

'Sve ono što vidiš da se događa po Gradu, sve smo ti to mi. Igre.' Zaista jest tako!